

Advies tot aanpassing van de vrijstelling van de visumplicht

Rechtsregels

De financieel beheerder heeft ingevolge art. 160 §2 van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 de opdracht om voorgenomen financiële verbintenissen te controleren op wettigheid en regelmatigheid alsook kredietcontrole. Dit gebeurt bij middel van het visum.

Art. 160 §2, derde lid van het Gemeentedecreet van 15 juli 2005 bepaalt dat de gemeenteraad, binnen de perken die vastgelegd zijn door de Vlaamse Regering en na advies van de financieel beheerder, bepaalde categorieën van verrichtingen kan uitsluiten van de visumverplichting.

Art. 121 van het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 25 juni 2010 betreffende de beleids- en beheerscyclus somt de categorieën van verrichtingen op die de gemeenteraad niet van de visumverplichting kan uitsluiten:

(...)

4° de verbintenissen waarvan het bedrag hoger is dan het bedrag, bepaald door de minister;

5° de verbintenissen die een contractuele looptijd hebben van meer dan één jaar waarvan het jaarlijks bedrag hoger is dan het bedrag, bepaald door de minister;

(...)

Art. 19 van het Ministerieel besluit van 1 oktober 2010 tot vaststelling van de modellen en de nadere voorschriften van de beleidsrapporten en de toelichting ervan, en van de rekeningstelsels, bepaalt voornoemde bedragen waarboven verrichtingen niet van de visumplicht kunnen worden uitgesloten:

1° de verbintenissen waarvan het bedrag hoger is dan 50.000 euro;

2° de verbintenissen die een contractuele looptijd hebben van meer dan één jaar en waarvan het jaarlijks bedrag hoger is dan 25.000 euro.

Toepassing in Gent

Op 26 maart 2007 bepaalt de gemeenteraad welke opdrachten worden gezien als dagelijks bestuur en delegeert deze aan het college.

Op 12 april 2007 delegeert het college de bevoegdheid inzake het vaststellen van de wijze van gunnen en de voorwaarden van overheidsopdrachten beneden de 5.500 euro excl. BTW, te verrekenen op kredieten ingeschreven in het gewone budget, aan de stadssecretaris.

Op 19 april 2007 delegeert de stadssecretaris de bevoegdheid inzake het vaststellen van de wijze van gunnen en de voorwaarden van overheidsopdrachten beneden de 5.500 euro excl. BTW, te verrekenen op kredieten ingeschreven in het gewone budget, aan de departementshoofden en diensthoofden.

Op 24 september 2007 bepaalt de gemeenteraad de voorwaarden van de decretale visumbevoegdheid van de financieel beheerder, alsook de categorieën van verrichtingen van dagelijks bestuur die van de visumverplichting worden uitgesloten.

Op 20 oktober 2008 breidt de gemeenteraad het begrip dagelijks bestuur uit.

Op 26 oktober 2010 keurt de gemeenteraad het oprichtingsbesluit van het IVA Mobiliteitsbedrijf goed. Daarin wordt aan het hoofd van het IVA de bevoegdheid gedelegeerd voor verrichtingen beneden de 22.000 euro excl. BTW, met uitzondering van subsidies. Bovendien worden deze verrichtingen in dit gemeenteraadsbesluit uitgesloten van de visumverplichting.

Inzake visum is circulaire V 165 (laatste aanpassing 29 november 2012) van toepassing.

Op 15 november 2012 breidt het college de delegatie aan de stadssecretaris (zoals beslist in hoger vermeld besluit van 12 april 2007) met ingang van 1 januari 2013 uit tot alle verrichtingen beneden de 5.500 euro excl. BTW, te verrekenen op kredieten ingeschreven in het gewone budget, met uitzondering van subsidies.

Op 26 november 2012 delegeert de stadssecretaris deze bevoegdheid door, conform zijn hoger vermelde beslissing van 19 april 2007, aan de departementshoofden en diensthoofden met ingang van 1 januari 2013.

Overwegingen

Enkele grensbedragen inzake overheidsopdrachten, die in het verleden hebben gediend tot het vastleggen van grenzen van bevoegdheidsverdeling en uitsluiting van visumverplichting, zijn voorwerp van herziening en er mag worden verwacht dat deze binnen korte termijn zullen worden aangepast. Het betreft o.m. het grensbedrag waarop de algemene aannemingsvoorwaarden integraal van toepassing worden (momenteel 22.000 euro excl. BTW) en het grensbedrag tot waar overheidsopdrachten kunnen worden aangegaan op basis van aangenomen factuur (momenteel 5.500 euro excl. BTW).

In het managementteam werd reeds voorgesteld, t.g.v. de bespreking van de nota over budgethouderschap, om de grensbedragen van de bevoegdheidsverdeling niet concreet te bepalen maar deze te koppelen aan de grensbedragen in de wetgeving overheidsopdrachten.

De financieel beheerder stelde in het managementteam voor om

1. de delegatie van bevoegdheden aan budgethouders te koppelen aan de grens binnen de wetgeving overheidsopdrachten die bepaalt wanneer de algemene aannemingsvoorwaarden (AAV) integraal van toepassing zijn, met name 22.000 euro excl. BTW maar naar verwachting in 2013 opgetrokken tot 30.000 euro excl. BTW,
2. de delegatie van bevoegdheden aan niet-budgethouders (het zgn. "operationele budgethouderschap") te koppelen aan de grens binnen de wetgeving overheidsopdrachten die bepaalt wanneer een overheidsopdracht tot stand kan komen op basis van aangenomen factuur, met name 5.500 euro excl. BTW maar naar verwachting in 2013 opgetrokken tot 8.500 euro excl. BTW,
3. de vrijstelling van het visum te koppelen aan de grens binnen de wetgeving overheidsopdrachten die bepaalt wanneer een overheidsopdracht tot stand kan komen op basis van aangenomen factuur, met name 5.500 euro excl. BTW maar naar verwachting in 2013 opgetrokken tot 8.500 euro excl. BTW.

De argumentatie van de financieel beheerder om de vrijstelling van het visum te koppelen aan de vermelde grens van (momenteel) 5.500 euro excl. BTW, omhelst o.m.:

- een evaluatie van het visum die uitwijst dat dit instrument nog steeds een belangrijke meerwaarde oplevert bij de controle van overheidsopdrachten van lagere waarde (tussen 5.500 en 22.000 euro excl. BTW),
- de nu reeds grote mate aan budgettaire vrijheid (meer dan 10 miljoen euro stadsbreed) door de huidige vrijstelling van visum voor overheidsopdrachten tot 5.500 euro excl. BTW, waarbij deze budgettaire vrijheid nog zal toenemen als het vermelde grensbedrag naar verwachting zal worden opgetrokken tot 8.500 euro excl. BTW,
- een toenemend risico op kredietproblemen bij een hogere vrijstelling van het visum (kredietproblemen die proactief worden opgevangen bij de kredietcontrole van het visum), een risico dat kan leiden tot verwijlrenten,
- de verwerking van visumaanvragen door het departement financiën binnen de afgesproken tijdslimieten, waardoor het visum geen essentiële vertraging veroorzaakt in de besluitvorming.

Daarenboven wordt geadviseerd om de vrijstelling van visum uit te breiden tot de verrichtingen van het investeringsbudget.

Advies

Overwegende de voorgestelde aanpassingen inzake bevoegdheidsverdeling,

Overwegende de wenselijkheid van uniformiteit en eenvoud in de interne regelgeving van het stadsbestuur,

Adviseer ik de gemeenteraad om

- 1) met ingang van 1 april 2014 alle verrichtingen met uitzondering van subsidies, toelagen en daden van beschikking van onroerende goederen, verrekend op kredieten ingeschreven in het exploitatiebudget en investeringsbudget, met een waarde niet hoger dan het wettelijk grensbedrag voor overheidsopdrachten op basis van aangenomen factuur, vrij te stellen van visumplicht
- 2) deze vrijstelling stadsbreed toe te passen, d.w.z. zowel binnen de IVA's (intern verzelfstandigde agentschappen) als binnen de niet-verzelfstandigde departementen en diensten.

Daniël Verbeken
Financieel beheerder
Gent, 18 februari 2014